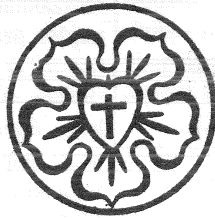

OROSHÁZI HARANGSZÓ

1996. Karácsony

III. évfolyam 5. szám

INGYENES

ÜNNEPTELEN ÜNNEPLÉSÜNK

Mottó: A lényeg, hogy a lényeg lényeg maradjon.

Elhatároztam, hogy nem szólok arról, hogyan tesszük tönkre minden évben szép ünnepünket, a karácsonyt. Felesleges... Nem szólok arról, hogy milyen méltatlan az ünnephez a bronz-, ezüst-, és aranyvasárnap vásári zűrzavara. Nem emlegetem a mákos beigli, a narancsillatú csillagszórót, és a zenélő karácsonyfadíszeket. Nem szólok a hetekig tartó kirakódóvásárról, ahol a karácsonyi kifestőkönyvek és erotikus regények között turkálva a cseppet sem nyájas vásárló a „Csendes éj” dallamával keverve hallja a keményrock dübörgő ritmusát. Nem szólok ezekről, mert nem akarok ünneprontó lenni. Nincs jogom elrontani mások örömét, ha ilyen dolgokban lelik meg azt, de talán elmondhatom, hogy milyen volt az első karácsony. Elmondhatom, hogy akkor is voltak, akiket teljesen hidegen hagyott, ami Betlehemben történt. Voltak olyanok is, akiknek elégük lett az örömtelen élvezetekből. Voltak, akik reménytelenül sovárogtak egy jobb élet után, és voltak, akik csak egyszerűen, boldogan átélték a karácsonyi csodát.

Vegyük sorra őket. Lépjenek ki az ismeretlenség homályából, s ha mégis valakiben ismerőst, rokont vagy netán önmagunkat látnánk meg - az nem a véletlen műve!

AKIKNEK MINDEN MINDEGY - A hatalom birtokosai ők: Augusztinus, a világbirodalom császára és a szervezett gépezet, a szenátustól a provinciában állomásozó légióig. Őket cseppet sem befolyásolja, ami Betlehemben történik ezekben a napokban. A lényeg, hogy ne legyenek zavargások és az adósszeírás rendben folytatódjék. Ismerünk ilyeneket ma is? Császárok és királyok, akiknek csak üzleti szempontból érdekes a karácsony.

AKIKNEK EGYÁLTALÁN NEM MINDEGY - Heródes nagyon is odafigyel, hogy mi történik ezen a titokzatos éjszakán. El is követ mindent azért, hogy a történetet meg nem történtté tegye. Vannak, akiknek - ki tudja miért? - legfőbb törekvésük, hogy karácsonynak még a nyomát is kitöröljék az emberek emlékezetéből. Gondoljunk az ideológiai harc egykori funkcionáriusaira, akik nem szenvedhették a Gyermekek szelíd uralmát, és fenyőfaünnepé degradálták születése napját.

AKIKNEK ELEGÜK VAN - Napkelet bölcsei. Megfoghatatlan okból erednek útnak, hogy az igazi karácsonyt, a lényegeket lényegét megaiálják. Kelet dicső múltja, talmi csillogása nem tartja őket fogva. Ma is itt vannak ők, akik rájöttek arra, hogy az ünnepi varázslat nem pótolja az ünnep lényegét. Megértették, hogy kanálhajlítató, sikerorientált világunkban lealjasult a tudomány és hazuggá vált a vallás. Lehet, hogy egy gyermekben újra rátaláltak a rég elvesztett kincsekre?

AKIK REMÉNYTELENÜL VÁGYAKOZNAK - Betlehem pásztorai, az élet birkaszagú napszámosai. Arról álmodoznak, hogy egyszer szerencséjük lesz, egyszer a csapzott báránybórt előkelő öltözkékre cserélhetik. Nem az Isten Fiát várják, de az angyali szót hatással van rájuk: elmennek a jászolig, és nem csalódnak. Ráéreznek a szeretet ízére - valaki törődik velük, valakinek ők is fontosak! Talán mi vagyunk ezek a teljesen egyszerű, hétköznapi emberek, ritkán, vagy soha nem teljesülő vágyainkkal. De vajon megvan-e bennünk is a pásztorok gyermeki nyitottsága, érzékenysége? Rezdülünk-e mi is, ha fény ragyogja be éjszakánkat? Indulunk-e mi is csodát látni Betlehembe az angyali szót nyomán? Visszhangzik-e

bennünk is a karácsonyi örömhír? Szívünk mélyén fölfogjuk-e az észaiási prófécia hihetetlen üzenetét:

„GYERMEK SZÜLETIK NÉKÜNK, FIÚ ADATIK NÉKÜNK,

ÉS AZ URALOM AZ Ő VÁLLÁN LESZ”

Ez a Gyermeke nem az ünnepi elérékenyülés kelleke, hanem Úr mindenek felett. Vállain hordja az egész világot minden bűnével, bajával együtt. Hatalma ma is valóságos hatalom, ezért ne csupán néhány meghitt percet, vagy órát szánjunk neki az ünneplésünkből, hanem az egész életünket bízzuk rá! Legyen ott velünk a hétköznapi gondjai és harcai között is. Legyen, és maradjon Ő a lényeg, vagy Pál szavaival: „Ő legyen minden mindenkben”

Ady verssorai talán bennünk is megpendítenek eddig ismeretlen hűrokat:

<i>Harang csendül</i>	<i>A templomba</i>
<i>Ének zendül,</i>	<i>Hosszú sorba</i>
<i>Messze zsong a hála ének</i>	<i>Indulnak el ifjak, vének,</i>
<i>Az én kedves kis falumban</i>	<i>Az én kedves kis falumban</i>
<i>Karácsonykor</i>	<i>Hálát adnak</i>
<i>Magába száll minden lélek</i>	<i>A magasság Istenének.</i>
<i>Minden ember</i>	<i>Mintha itt lenn</i>
<i>Szeretettel</i>	<i>A nagy Isten</i>
<i>Borul földre imádkozni</i>	<i>Szent kegyelme zúgna, szállna</i>
<i>Az én kedves kis falumba</i>	<i>Az én kedves kis falumban</i>
<i>A Messiás</i>	<i>Minden szívben</i>
<i>Boldogságot szokott hozni.</i>	<i>Csak szeretet lakik máma.</i>

Győri Gábor

Advent, 1996

Már csak néhány hét van Karácsonyig, a kirakatok többsége karácsonyi díszben pompázik. Azon jár az eszünk, mivel és miből ajándékozunk meg szeretteinket. A nagymamák már az ünnepi ételeket tervezetik, óvodás unokáik megrajzolták, összeragasztották, befestették az óvó néni vezetésével talán még ügyetlen kézzel, de annál nagyobb szeretettel készített ajándékaikat. Kivágták a fenyőket és egyre látványosabb a karácsonyi sürgés-forgás. Főlsejlik valami adventről, talán egy adventi koszorú is került valahonnan. De az alaphangulat mégis a nyüzsgés, izgalom: el ne felejtsem, oda ne égessem, vajon tetszik-e majd neki az ajándék, ugye legalább most meglátogat ritkán látott gyermekem, stb. De valóban csak ennyi advent és semmi több? Lehet, hogy elfelejtettünk, elvesztettünk valamit, még keresztyénként is, amely szebbé, teljesebbé tehetné az adventi várakozást és magát Karácsony ünnepét is? Próbáljuk együtt megkeresni azt, amit elvesztettünk!

Föltűnő, hogy az ősi egyházi énekek egyáltalán nem a nyüzsgő külső készülődés hangulatát sugározzák, hanem egy egészen másfajta készülődésről beszélnek, amely nem látványos, mert **nem körülöttünk, hanem**

bennünk történik. Talán azért olyan nehéz igazán átélni ünnepeket, mert önmagunkban nem készülünk föl rájuk. Vannak állami ünnepek, amelyekkel valami miatt nem tudunk azonosulni, a Karácsonyt viszont mindannyian várjuk. Készülünk-e rá önmagunkban is, vagy pedig a nagy külső készülődés után ott valahol a szívünk mélyén egyedül maradunk a karácsonyfa alatt? Advent - adventus Domini, az Úr eljövele. A világ-keresztyénségben néhány jellegzetessége van ennek az időszaknak: **várakozás, bűnbánat, világosságünnepelés, öröm.**

Várakozás

Sokan és gyakran vádolják a keresztyéneket azzal, hogy úgymond lelkiznek, ahelyett, hogy az emberek hétköznapi életével, kérdéseivel, problémáival foglalkoznának. Azt mondják, maradjunk csak a bányák, jászolos, bocimeleg hangulatú Jézuskánknál, az való nekünk. Ha úgy tetszik, hát várjunk csak évről évre egy jászolban nyugvó csecsemőt, gyermeked és érzélgős hajlamainkat kiélve. Ők inkább olyan embereket és jelenségeket várnak, akik körül valóban történik valami, fölforrósodik a levegő, fölkavarodik az élet egymásba és önmagunkba poshadtt állóvíze. Várnak csodadoktorokra, parafenoménekre, szektavezérekre, földönkívüli lényekre - csak történjen végre valami! Bosszantó és feszítő kérdések, élethelyzetek, amelyek választ és megoldást várnak - lassan már mindegy, honnan és kitől. Hát mi mire, vagy kire várunk? Majd csak lesz valahogy, úgy még sosem volt, hogy valahogy ne lett volna ... Sokan lemondanak arról a templomba járók közül is, hogy lehet másként, lehet jobban, értelmesebben, emberhez méltón élni. Mintha a karácsonyi gyermek föl sem nőtt volna, mintha hatalmának, szeretetének saját jászolágya szabna határt. Keresztyén testvéreim, túllátunk a pólyán? Egyáltalán várunk-e még valamit - nem az Isten-pótlékokról, hanem a Karácsonykor Jézusban emberré lett, Húsvétkor föltámadt élő és hatalmas Istentől?

Bűnbánat

Közben az egyházban gyakran semmi sem történik, a levegő megfagy, az állóvíz tovább poshad - vágják fejünkhöz sokan. És őszintén: nincs-e igazuk gyakran? Az egyház és benne személyesen mi, akiken Jézus arcának kellene kiábrázolódnia, vajon milyenek mutatjuk be urunkat? Együtt örülünk az örülőkkel, sírunk a sírókkal? Helyüket és céljukat tévován kereső fiatalok mellé oda tudunk állni - no nem szent fazékként, farizeusi göggel, hanem az együtt küzdés, Isten-keresés alázatával? Tudunk-e úgy Urunkra mutatni, mint akik a Krisztuskövetés hétköznapijaiban a hit és a kételkedés feszültségében felebaráttá értünk? Komolyan vesszük-e az örök emberi és a jellegzetesen mai kérdéseiket, olykor segélykiáltásokat, vagy bibliai idézetek citálásával sópörjük őket le- és ki életünkből? Ráadásul ezeket a kérdéseket nemcsak az emberek,

hanem Isten is fölteszi. A küldetését oly gyakran szem elől tévesztő, sokszor nemhogy Urához vonzó, hanem taszító Isten-képet mutató egyházban nagyon helyén való és szükséges a bűnbánat. De nem úgy, hogy a tényleg szörnyű és vádló hiánylistára tekintünk csupán, hanem adventi készülődéssel tekintünk előre az adventus Domini-ra, az Úr eljövetelére, a személyes találkozásra. Nem az egyszerű és megismételhetetlen betlehemi éjszakára, hanem a tisztító, megújító és hitet felizzító találkozásra, mely nap mint nap valóság lehet a megosztott és mégis egy Egyház életében. És ahol az Úr megjelenik, ott mindig történik valami, az emberi kapcsolatok fagyott légköre fel-vagy újra melegszik és a rengeteg lelki üledéket rejtő állvíz folkavarodik és az élet vizévé lesz, amelyből másoknak is jut.

Világosság-ünneplés

Nem kell tagadnunk, de szégyellnünk sem, hogy a keresztyén egyház Karácsony ünnepét éppen a legnagyobb római ünnep, a téli napforduló idejére tette. A legyőzhetetlen nap ünnepe, a Dies solus invicti a teremtmény életet adó fényéről beszélt. A decemberi rövid és ködös nappalok példázák, hogy bár életünk rövid és gyakran borús, a háttérben valami mégis készül, sőt már el is készült: az Isten, életünk életet adó meleg fénye és világossága hús-vér emberré, társunkká lett. Nem a teremtmény, hanem a teremtő Krisztus ünnepére készülünk, aki az emberek között is új közösséget tud ma is alkotni. És készülünk arra a világra, amelyből Jézus egyszer rendkívül lenyűgöző, máskon bensőségesen meleg részleteket mutatott be földi élete során, és amely világnak már földi életünk során polgárai lehetünk és élhetünk ajándékaival, ajándékaiból.

Öröm

Olyan biztató, hogy az igazi advent nem egy kampány csupán, mely évről évre ismétlődik Karácsony előtt! Nem csupán egy betlehemi kisded érkezését várjuk örömmel, hanem már ismerhetjük őt, mint aki szavával nem csak a viharban hullámmzó tavat tudta lecsendesíteni ott és akkor, ha nem itt és most, de ezután is le tudja csendesíteni bennünk a bizonytalanság, gazdátianság, magány és szenvedés által korbácsolt hullámokat! Várhatjuk és kérhetjük az Úr eljövetelét - hozzánk is, Egyházunkba is, családjunkba is. Azért, hogy összekuszálódott gondolataink, érzéseink kitisztuljanak, recsegő-ropogó emberi kapcsolataink egy láthatatlan, de hatalmas kéz érintésétől ismét stabilák és megtartó erővé váljanak, és Isten-pótlékok helyett végre gyanakvás és fenntartás nélkül bízunk Istenben, aki Jézusban emberré lett azért, hogy mi is emberré lehessünk.

Áldott adventi készülődést az Úr naponkénti eljövetelére!

Kovács László
lelkész

Az orosházi evangélikusok és a finnek

Ha egy magamfajta helytörténészkedő ember rászánja magát a viszonyossági alapon működő finn-magyar kapcsolatok ápolására, először érdeklődik. Többek között tájékozódik arról is, kik voltak elődei Orosházán a mára bevált rendszer felépítésében. Nyári finnországi látogatásunkkor és az egyháznál létrejött Magyar-Finn Baráti Kör találkozásain is felvetődött a kérdés, mikor indult az orosházi és a tampere-hermelei evangélikusok együttműködése.

Ezckről alig tudott valaki, nem voltak már közöttünk az úttörők.

Mivel abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy az utóbbi évtizedekben mindig ott voltam az ideérkezők és a kiutazók környezetében - bár magam csak 1996-ban léptem először Finnország földjére - próbálom összegezni ide vonatkozó ismereteimet.

Ha beickeztem a történelmi vizsgálozódba, igyekszem visszanyúlni a legrégibb időkig. A kapcsolatok hajnalát Koren Emil írásaiból ismerjük. Egyházi vonalon már 1845-ben felmerült az igény a két nép közötti barátság elindítására, mikor az orosházi születésű Székács József pesti lelkész írt egy levelet Lipcsébe. Az ottani egyetemről azt kérdezte, van-e finn ösztöndíjas. S ha van, kérte, küldjék el őt Magyarországra, tanuljon nálunk, hiszen testvérnép vagyunk. Úgy tudjuk, nem jött senki, de később az Orosházán szolgáló jeles lelkész, Győry Vilmos ha más formában is, megtalálta a finnekkel a kapcsolatot. Olyanképpen, hogy a svéd nyelven publikáló finn költő, a finn himnuszt is író Runeberg líráját ültette át magyarra.

Továbbra is egyházi vonalon kell keresnünk a kötelékeket, hiszen Finnország a világ leg evangélikusabb országa, ma is 90% fölötti az arányuk.

1929-ből találtam egy érdekes adalékot, miszerint Toivo Laitinen Sopronban tanuló finn teológus járt Orosházán is, majd néhány év múlva Joiko Karanko is ellátogatott településünkre. Ugyanakkor megindult az ellenkező folyamat is, magyar teológusok utaztak Finnországba. Az elsők között volt Benkő István majdani orosházi lelkész, aki 1935/36-ban tanult Helsinkiben. Az ő teljes életét átszötte a finn-magyar barátság, amikor 1962-ben Orosházára jött, már több finn út állt mögötte és igen sok jó személyes kapcsolat. Ma már megszámlálhatatlan, hogy kik, mikor és hányszor jöttek a finnek közül Orosházára. Az biztos, hogy ettől kezdve minden évben voltak itt finnek, Jouko Karenko a régi barát, lánya Outi vagy talán leggyakrabban Armo Sarkila és mások is, akikkel szüleim lakásán én is találkoztam. Aztán Benkő István és felesége többeket is bevont utazásaikba, a városvezetés is nyitott a testvérnép felé.

Úgy emlékszem, hogy 1966-ban járt egy nagyobb finn egyházi csoport Orosházán, később is voltak, majd 1984-ben a Lutheránus Világszövetség nagygyűlése idején Paavo Kortekangas püspök prédikált Orosházán.

E rövid cikkben is szólnom kell az orosházi születésű, Sárszentlőrincen élő Csepregi Béla lelkésről, aki 1938-ban kezdte meg finnországi tanulmányait, s az elmúlt közel hat évtizedben rendszeresen ápolta a két nép közötti elszakíthatatlan szálakat. Ő az egyik legnagyobb alakja a magyar- finn kapcsolatoknak. 1992-ven a Finn Fehér Rózsa lovagrend kitüntetését is megkapta.

Aztán Benkő István kezdeményezésére 1983-ban Pintér János esperes és Kiss János lelkész indították el a tampere-hermelei evangélikusokkal a testvérgyülekezeti együttműködést, majd Gyarmati István lelkész is bekapcsolódott, többször járt Suomiban. A kezdetektől fogva Sakari Suutala lelkész fogadta Tamperében az orosháziakat, a mi gyülekezetünk lelkészei és tagjai (az utazók és a vendéglátók) jobban cserélődtek, mint a finnek. Eddig talán ötször voltak az orosházi evangélikusok Finnországban, a finnek valószínűleg négyszer Magyarországon. Most 1997-ben ők következnek.

Külön vizsgálódás tárgya lehetne Orosháza és a finn Kuusankoski gyümölcsöző testvérvárosi kapcsolata, a helyi Magyar-Finn Baráti Kör működése is. Többen tudjuk, hogy az orosházi Szemenyei Sándor hat éve él Tamperében, kint nősült meg, Dimák Hajnalka pedig négy éve lakik ott és finn férje van. Mindketten kitűnően beszélnek a nyelvet, a nyáron tolmácsoltak, segítettek csoportunknak. Összegzőként elmondhatom, hogy igen sok szálon kapcsolódik össze egy város, egy gyülekezet és egy szívünkhöz közelálló, rokonszenves északi nép élete.

Koszorús Oszkár

Ezeréves a magyar iskola

Hazánk ebben az évben ünnepli a honfoglalás 1100. évfordulóját és az ezeréves magyar iskolát. Azt az iskolát, amely annak idején a római keresztény egyházban és nyomasztóan pogány társadalmi környezetben kezdődött.

Hol tartunk azóta?

Napjainkban az egyházak részvétele az oktatásban nem a múlt visszahozása, és nem is csak az államosítás során elszenvetettek jóvátétele. A magyarországi történelmi egyházak küldetésstudattal vallják, hogy fellelősséget éreznek az ifjúság neveléséért, oktatásáért, a nemzet jövőjéért.

Egyházi iskoláink feladata a mai, sokkal

változatosabb formákban megjelenő pogányság közepette is ugyanaz, mint hajdan: erkölcsös, tudással és hittel felvértezett, a jóért küzdeni is tudó keresztyén gyermekeket nevelni a nemzet számára.

Sajnos az iskola légköre és a bennünket körülvevő világ között talán soha sem volt akkora szakadék, mint manapság.

Békésnek mondott országunkban a bűn egyre gátlástalanabb, az egymást pusztító kíméletlenség soha nem tett tönkre ennyi életet. Milyen korszaknak nézünk elébe, amikor a nyers erő és a pénz követeli a legnagyobb tiszteletet, amikor az anyagi érdek mindenben keresztülgázol, amikor tudományos áruhába öltöztetett babonákkal eredményesen hitegetik a rászédhetőket?

Istentől kijelölt helyükön az egyházi iskoláknak szilárdan kell állnia, szigetként a gyűlölködés, az elidegenedés tengerében. Igyekeznünk kell a családdal, a szülőkkel összefogva, hogy gyermekeink előtt ne a ma divatos életcél lebegjen: a gyors meggazdagodás - lehetőleg minél kevesebb munkával -, hanem igenis a munka szeretete, a saját tudásukkal, fáradságukkal megszerzett eredményeik öröme. Ez ugyan kevésbé népszerű, de ezzel kapnak az iskolától nagyobb értéket.

Tanulni kell a tiszta és igaz szót, mert sok a hazugság és a durvaság. Olyan kevés a türelem, a megértés, az áldozat, a szeretet, a békesség. Szégyenteljes volt valaha a lopás, a csalás, a hazugság és az erőszak, a trágár beszéd. Ma sikk lett belőlük a közgondolkodás szerint, és sajnos ebben a változásban a tömegtájékoztató eszközök rossz példája a döntő.

A magyar társadalomnak ma és holnap olyan emberekre lenne szüksége, akik megadják másoknak azt a tiszteletet, amit maguknak is kívánnak. Tudnak áldozatot hozni másokért is, a hazáért is, nemcsak a maguk hasznát keresik.

Azt is el kell érnünk, hogy tanulóinkat meggyőződésük és Istenhez való kötődésük gátolja a rossz elkövetésében. Akkor se tegyék ezt, ha éppen nem kell a vétkeesség felfedezéséről tartaniok.

Ezért fontos minden nap, minden óra, minden rövid, akár csak félperces beszélgetés is, melyet az iskolában a gyermekekkel töltünk.

Az ország-világ eseményei, ezeknek a gyermekeinken is tapasztalható hatása újra és újra rá kell ébresszen bennünket: Isten segítségével folytatni kell a harcot. Voltak, vannak és lesznek kudarcaink - de ezekből is tanulhatunk -, és gyermekeink, tanítványaink sikereiből új erőt meríthetünk.

Ezer éves a magyar iskola. Benne rejlenek ebben a történelemben az evangélikus népiskolák és középiskolák is. Ez a gazdag hagyomány, ez a történelmi örökség arra kötelez bennünket, hogy ápoljuk hagyományainkat és hálát adjuk Istennek, hogy újra indulhattak egyházunkban az iskolák, közöttük itt Orosházán a mi Evangélikus Általános Iskolánk.

Nagy Sándorné

KÖZÉRDEKŰ

ÚTMUTATÓ - Evangélikus Egyházunk évről évre kiadja a „Biblia rendszeres olvasásához”. A kislakú, vékony, zsebben elférő, könnyen kezelhető könyvecske valóban jó segítség a naponkénti bibliaolvasásban. Másrészt öröndetes annak tudata, hogy ugyanezt a könyvecskét ugyanakkor még sok százezren olvassák ugyanabban az időpontban, vagyis egy láthatatlan, de valóságos közösségnek az élményét is biztosítja ez a kiadvány. Minden esztendőnek, hónapnak, napnak, sőt napszakoknak is megvan az odarendelt igéje. 1997-ben az esztendő igéje: „**Jézus Krisztus mondja: Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, önmagát pedig elveszti, vagy romlásba viszi?**” (Lk 9,25)

Nagyon elgondolkodtató és tanulságos ige, szinte találni sem lehetne találóbbat. Új kapitalizmusunkban nagyon sokan azt hiszik, hogy a vagyonuk vagy az anyagiak az élet értelme. Száguldó autók, csipogó zsebitelefonok, ülterhelt zseb- és asztali naptárak, adóügyeskedések, nyereszkeskedni akarás, idegtépő üzleti vállalkozások, - és csurran-cseppen valami. Mindig kevesebb, mint amennyit szeretne a pénzhasznot ember. Csak éppen házasságok, szívek, lelkek üresednek ki, kapcsolatok rákosodnak el, gyermekek nem értik a szüleiket, szülők a gyermeket, férjek a feleséget, feleség a férjet, testvér botránkozik meg testvér kapzsisága miatt, szomszédok nem állnak szóba egymással, senki nem ért senkit... Nagyon jól tenné az ember, ha elgondolkodna, mit ér azzal, ha az egész világot megnyeri is (pl. gazdag lesz, vagy felépül a kacsalábon forgó, vagy megveheti végre a sok milliós autósodát... vagy tetszés szerint folytatható), amikor a keserves koronája a keserves loholásnak: a romlás, ami sokkal több, mint a halál. Mert könnyű lenne, ha csak arról lenne szó, hogy meghalt és nincs tovább. Ez egyszerű és kényelmes lenne, de az egész végén a nagy romlás, hagyományosabb nevén kárhozat. Ezzel nem lenne szabad játszani! Ezt nem lenne szabad eljátszani! (Megvásárolható: a Hivatalunkban, vagy istentiszteletek után).

BIBLIAISKOLA - kezdődött el karácsony előtt a 12 kisprefétáról. Csak az általuk írott, vagy a nevükkel összefüggésben levő műveik rövidege miatt nevezik őket „kis” - profétáknak. Karácsonyig Hoseasról és Joeltől volt szó, az ünnepek után következnek: Ámosz, Abdiás, Jónás, Mikeás, Náhúm, Habakuk, Zofóniás, Hageus, Zakariás és Malakiás. A bibliaiskola **színhelye a gyülekezeti terem, és alkalmi: minden szerdán 5 órai kezdettel.**

Cél: elmélyültebb foglalkozás a Biblia egyes könyveivel. Meglepő, mennyire modern mondanivalójuk van ezeknek a „kis” profétáknak, akik több mint 2,5 évezredel ezelőtt éltek - az ember a lényegét tekintve nem sokat változott. Nem vigasz,

csak meghökkentő felismerés, hogy akkor is tömegesen voltak az istentagadók, s félelmetes a történelem tanítása, hogy amikor Isten beteltnek látja a hitetlenség poharát, akkor milyen megrendítő fordulat következik, s szinte kezdődhet minden újra. Keveset mondok azzal, ha azt hangoztatom, hogy érdemes a kispreféták alakjával és műveivel is foglalkoznunk - önmagunk és a gyülekezetünk érdekében is. Ezért minden érdeklődőt szívesen invitálunk ezekre az alkalmakra is.

VESZÉLYBEN VAGYUNK - nagyon sokféle formában tettük szavá az egyházfenntartó járulékot, hagyományos, de nem szívesen használt nevén az adót. Most sem szívesen emlíjük a témát, de kénytelen vagyunk. Országos vezetőink számára feltűnt, hogy mind egyházmegyénk, mind gyülekezetünk rendkívül alacsony egyházfenntartói járulékot könyvelhet el. Mivel minden gyülekezetnek és egyházmegyének minden esztendőben le kell adnia a gazdasági jelentéseit, az országos vezetőségnek lehetősége van arra, hogy figyelemmel kísérje a gyülekezeti életet. Valóban a megyénkben és városunkban viszonylag kevesen járulnak hozzá a gyülekezet anyagi terheéhez (persze ez még mindig sokkal több, mint bármelyik helyi szektának a létszáma), s alacsony a hozzájárulás összege. Gondot az okoz, hogy olyan egyházi törvénytervezet merült fel, hogy ahol az egy főre eső havi 200 Ft-os átlag nincs meg, ott a gyülekezet hiába nyújt be kérvényt segélyre, nem kaphatja meg. Vagyis évi 2.400 Ft-nak kellene lennie átlagkereset esetében, nyugdíjasoknál ennek fele, akik pedig ennél is többet tudnának adni, segítséget jelentene az egyházközség élete és épületei számára. A járulékok dolgában valaminek változnia kell. Isten mentsen bennünket attól, hogy radikális változásokat kelljen eszközölnünk. Ilyen radikális veszély lenne az, ha a lelkészek számát csökkenteni kellene a jövőben. Ezért veszélyben vagyunk - ha meghoznák azt a döntést, hogy havi 200 Ft., akkor semmiféle egyházi intézmény, gyülekezeti nem kaphatna segélyt. Feltételezéseim szerint azonban nem az anyagi gondok miatt maradnak el az egyházi járulékok, hanem a hit drámai megfoghatósága miatt, az egyházzal szembeni közömbösség miatt. Drámai volt a kijelentés: egy részeges, munka- és kereset nélküli alkoholisták sokkal több pénzt költ el havonta a kocsmákban, mint 200 Ft. Alkoholisták oltárán (pult) nagyon sok pénzt áldoznak fel bor-, pálinka-, sörgőzben. Nem baj, ha a gyerekeknek nincs cipője, ruhája, könyve, füzet, fontos, hogy alkohol-isten oltárán (pultján) folyjon az áldozat. Folyik is bőven... Persze nemcsak erről van szó. Nagyon sokszor észrevétlenül elmegy 200 Ft haszontalan dolgokra.

ISTENTISZTELET GYERMEKEKNEK - minden vasárnap 9 órai kezdettel. Változatlanul szeretnénk

tudatosítani mindenkiben, nagyszülőknél, szülőknél, keresztszülőknél, hogy nagyon fontos alkalom és lehetőség a gyermekek számára ez a 30 perces istentisztelet. Áldott hozzáértéssel és a gyermekek nyelvén tartja Győri Gábor igazgató lelkész és munkatársai ezeket az alkalmakat. Amit gyermekkorban ismerünk és szokunk meg, annak életre szóló kihatása van. Különösen a keresztszülőknél kellene tudatosítani, hogy ők a keresztelekor a gyermek lelki és hitbeli fejlődéséért vállaltak felelősséget.

GYERMEKEK KARÁCSONYA - december 23-án, hétfőn délután 3 órai kezdettel a templomban a nagy karácsonyfa körül. A felnőtt testvéreknek köszönjük a karácsonyi ajándékozás érdekében jó szívvvel adott adományokat. Gyermekeknek és időseknek szeretnénk kis örömet szerezni azzal, hogy a hagyományoknak megfelelően most is kedveskedjünk valamivel. Az idősekhez eljuttatjuk ezeket a szeretetsomagokat, a gyermekeket pedig hívjuk a fent jelzett időpontban a „gyermekek karácsonyára”.

ISTENTISZTELET ÉJFÉLKOR - idén még kétszer is. Először Szenteste éjjelén, de a hagyományoknak megfelelően **11,30-kor** kezdődik, hogy éjféلكor áhított csendben köszöntsük Isten Fiát, hogy megszületett üdvösségünkre. Ezen a jeles alkalmon a gyülekezet ifjúsági énekkara szolgál énekekkel. Másodszor **óévéjelen, 11,45-kor** kezdődik, hogy Isten igéjével fejezzük be az óévet és kezdjük az újat.

BÍZTATÓ TÁRGYALÁSOK - Orosháza város Önkormányzatával: évközben vitás helyzetnek látszott, de megelégedésünkre megoldódott a volt 2. sz. Általános Iskola, mai nevén Evangélikus Általános Iskola bútorzatának kérdése. Azt értettük, hogy az Önkormányzat is kénytelen takarékoskodni a jelenlegi szocialista-kapitalista társadalom gazdasági körülményei között, de azzal vitába szálltunk, hogy kifizessük az iskola használt bútorainak hajdani új értékben felszámított árát, tekintettel egyrészt arra, hogy az államosításkor a bútort is államosították, másrészt ebbe az iskolába is helyi (orosházi) polgárok gyermekei járnak, nem is beszélve a még megmaradt önkormányzati osztályok gyermekeiről. Az összeg 1 millió 400 ezer Ft lett volna. Végül kielégítő megoldás született: a Thék E. utcai tornateremre még egy ideig szüksége van a VII. sz. Általános Iskolának, valamint a város jeles birkózóinak, és az egyház hozzájárul ahhoz, hogy a tulajdonában és birtokában lévő épületben még egy évig tornaórák és edzések lehessenek. Még azzal a kéréssel fordultunk az Önkormányzathoz, hogy megkaphassák a pedagógusok a 13. havi fizetés időarányos részét, valamint ne legyenek kizárva a (helyi) törzsagádra tagságból sem, s ehhez is kértünk anyagi támogatást. A pedagógusok törzsgárda tagsága orosházi, helyi jelentőségű egykori önkormányzati döntés. Kérésünk mozgatórugója az volt, hogy tekintsék a mi pedagógusainkat is orosháziaknak.

Ebben is megértés mutatkozott az Önkormányzat részéről. A képviselőtestület döntésére van szükség mindehhez. Reméljük, a jövőben is zavartalan lesz az Önkormányzat és az Egyház együttműködése a város érdekében. Meggyőződésünk, hogy a félreértések tisztázandók!

ÜNNEPI REND

az istentiszteletek alkalmai:

December 24. (Szenteste):	17.00 óra
December 24. (Szentéjjel):	11.30 óra
December 25. (Karácsony I.):	10.00 óra (úrvacsora)
December 25. (Karácsony I. este):	17.00 óra (úrvacsora)
December 26. (Karácsony II.):	10.00 óra (úrvacsora)

CSÜTÖRTÖK ESTE NINCS ISTENTISZTELET

December 29. (vasárnap)	10.00 óra
December 31. (kedd, óévé)	17.00 óra
December 31. (óévé éjjel)	11.45 óra
1997. január 1. (Újév)	10.00 óra (úrvacsora)
1997. január 1.	17.00 óra (úrvacsora)

SZERETETOTTHON - levettük a napirendről.

Többféle újságban többször is meghirdettük, hogy lényegében felépült a szeretetotthonunk, tekintettel arra, hogy az Egyház 6 olyan lakással rendelkezik, amelyek megfelelnek azoknak az elvárásoknak, amelyek egy szeretetotthon esetében felmerülhetnek. A lakásokban előszoba, fürdőszoba, konyha, nagy szoba van (összesen 8). Ez a Győry V. tér és a Kossuth utca sarka az üzletek felett, az egyetlen emeleten. A lakások egymás mellett vannak, ezért felmerült bennünk, elegendő jelentkező esetében hogyan tagoljuk a szobákat (mivel nagyok) és a folyosót esetleg üvegfallal zárttá tesszük. Ezért többszörösen, különféle újságokban meghirdettük, lennének-e jelentkezők az országosan ismert feltételek mellett (700 ezer Ft. belépő). Gazdaságilag akkor érdemes csak indítani, ha van 25 jelentkező, s akkor **veszteség és nyereség nélküli** lehet a gazdálkodás. Összesen három jelentkező volt, abból is egy bizonytalankodott. Még nyolcan érdeklődtek rajtuk kívül. Tehát összesen nem volt 25 személy. Mindenki - és ez érthető - szeretne a saját otthonában maradni. Ezért a következő gyakorlat alakulhat ki, aminek egy jelentős része már meg is valósult: szociális gondozót alkalmaztunk (Vági Lászlóné személyében), aki már több idős testvérünkkel felvette a kapcsolatot és kész segíteni. Egyházi szóhasználatban diakóniai gondozónak nevezzük. S ha valaki mégis szeretne egyházi szeretetotthonba kerülni, akkor a Nyugat-Békései Egyházmegye vadonatúj szeretetotthona a rendelkezésére áll Tótkomlóson (120 főt lesz képes befogadni). Aki igényli a diakóniai segítséget, szívesen állunk rendelkezésére.

Összeállította:

Ribár János
esperes

Hogyan szeressük gyermekünket?

„Az igazi boldogság az önzetlen szeretetből fakad. Abból a szeretetből, mely olyan mértékben növekszik, amilyen mértékben megosztjuk.”

Thomas Merlon

Ha manapság van lelki - szellemi hiánycikk, akkor az a szeretetre való képesség. Az új nemzedékben újra meg kell tanulni a szeretetadás- és elfogadás művészetét, mint a tisztelet sajátos töltését. Évtizedekig - kis kivétellel - ezt többnyire szentimentális nosztalgizással, olcsó romantikával pótolták, s maradt csupán a baráti, a haveri szeretet, de az agape - a mégis szeretet, mely nem értékelve szeret, s nem használ ki senkit - az egyre ismeretlenebb.

Gyermekünket pedig csak akkor tudjuk helyesen nevelni, ha vele való kapcsolatunk erre a szeretetre épül. Úgy is fogalmazhatunk, hogy a feltétel nélküli szeretet a gyermeknevelés vezérszavára.

Mit jelent a feltétel nélküli szeretet?

Azt, hogy mindenféleképpen szeretjük gyermekünket. A feltétel nélküli szeretet nem nézi a gyermek külsejét, előnyös és hátrányos tulajdonságait, fogyatékosait; független a vele szemben támasztott elvárásoktól - és ami a legnehezebb - a viselkedésétől. Ez nem jelenti természetesen azt, hogy mindig elégedettek vagyunk magatartásával. Viselkedésével közli a gyermek, mire van szüksége. Talán több szeretetre, több fegyelmezésre, több elfogadásra, több megértésre.

Hogyan továbbíthatjuk szeretetünket gyermekeinknek?

Négyféle módon:

- szemkapcsolattal,
- testi érintés útján tanúsított melegséggel,
- egyedül a gyermekre irányuló osztatlan figyelemmel,
- fegyelmezéssel.

Mindegyik terület egyformán lényeges, ügyeljünk tehát, hogy szeretetünket valamennyi területen éreztessük gyermekünkkel.

Első hallásra nem is gondolnánk, hogy a gyermekünkkel kialakított **szemkapcsolat** fontos lehet, pedig az. A szemkapcsolat nemcsak a kapcsolattarémításra szolgál, hanem a gyermek érzelmi szükségleteinek kielégítésére is.

Mi a szemkapcsolat? Amikor egyenesen belenézek a másik ember szemébe. A legtöbben nem tulajdonítanak ennek jelentőséget, de beszélgettünk-e már olyan emberrel, aki egyfolytában más irányba fordította tekintetét és képtelen volt szemünkbe nézni?

Általában azokat az embereket kedveljük, akik barátságosan a szemünkbe néznek. A szemkapcsolat természetesen akkor kellemes, ha kedves szavak és arckifejezés kíséri.

Úgy tűnik, hogy a szeretet kifejezésének legnyilvánvalóbb módja a **testi úton közvetített melegség**. Különböző tanulmányok azt mutatják, hogy

a legtöbb szülő csak szükség esetén érinti meg gyermekét, amelyre pedig annak nagy szüksége van.

A kitüntetett figyelem időt igényel, mégpedig gyakran sok időt. Mi is a kitüntetett figyelem? Az, hogy figyelmünket teljesen, osztatlanul gyermekünkre irányítjuk úgy, hogy ő tökéletes védetségben érezze magát szeretetünkben, érezze, hogy most ő a legfontosabb.

A kitüntetett figyelem következetes gyakorlása sokszor terhes feladat a már amúgy is kimerült szülők számára, mégis a leghatékonyabb eszköze annak, hogy gyermekünk „érzelmi tankja” folyamatosan töltsön legyen.

A fegyelmezés

A szeretet és a fegyelmezés nem szétválasztható fogalmak, és a büntetés csupán igen parányi része a fegyelmezésnek, s minél kevesebbet alkalmazzuk, annál jobb.

A fegyelmezés a gyermeknevelés szemszögéből azt jelenti, hogy a gyermeket mind gondolkodásmódjában, mind jellemében úgy formáljuk, hogy a társadalom önuralommal bíró, hasznos tagja legyen.

A fegyelmezés összehasonlíthatatlanul könnyebb, ha a gyermek érzi szülei szeretetét. Ha nincs a szülők és a gyermek között erős, egészséges szeretetkapcsolat, a gyermek dühösen, sértődötten fogadja a szülői irányítást.

Lehetünk azonban bármilyen jó szülők, elkerülhetetlen, hogy gyermekünk időnként helytelenül ne viselkedjen.

Nincs tökéletes szülő és nincs tökéletes gyermek.

Mit tegyünk, mikor gyermekünk helytelenül viselkedik?

A helytelen viselkedés fölött nem szabad szemtelenségünk, de akár túl kemények, akár túl engedékenyek vagyunk, problémák lesznek gyermekünkkel.

Ne túrjuk a helytelen viselkedést, de az első lépés ne a büntetés legyen. A rossz magatartás okát éppúgy meg kell szüntetnünk, mint magát a rossz magatartást.

Szeressük gyermekünket feltétel nélkül, teremtünk vele bőséges vizuális és testi kontaktust, szenteljünk neki megkülönböztetett figyeimet.

Ügyeljünk, hogy gyermekünket ne birtoklási vágygal szeressük. Fegyelmezzük, neveljük gyermekeinket pozitív példaadással, tanítással. Ha a gyermek viselkedése nem megfelelő, először tegyük fel magunknak a kérdést, nem szenved-e valamilyen hiányt.

Ha minderre gondosan ügyelünk, azért nem állíthatjuk, hogy minden tökéletesen fog menni, de gyermekünk fejlődésével és a vele való kapcsolatunkkal elégedettek leszünk.

A feltétel nélküli szeretetre épített szülői és iskolai nevelőmunkára kérjük Isten áldását, hogy gyermekeink testi-lelki fejlődését együtt, eredményesen segítsük.

Nagy Sándorné

Evangélikus Általános Iskola

„Tiszteljétek az iskolát, Istennek dicsőségére, az ország hasznára, hogy az ifjúság felismerje, mire valók a jó tudományok.”

Luther Márton

Élet az evangélikus iskolában

Reméljük, még sokan emlékeznek 1996. augusztus 31-re, mikor a zsúfolásig megtelt templomban sor került a négy évig tagozatosként működő evangélikus iskola felszentelésére. E tanévnyitón a pedagógusok esküjükkkel tanúsították: „, esküszöm az élő Istenre..., hogy a reám bízott gyermekek tudását gondosan gyarapítom és lelki életüket Isten igéjével építem.”

Káposzta Lajos püspökhelyettes úr ünnepi beszédben szólt a keresztyén szellemiségéről. Sok Luther-kabátos lelkész emelte áldásra kezét egy-egy igével, az ősi Confirmával. Gyülekezetek küldték üdvözlőüket, valamikor Orosházán tanító tanárok kívántak áldást, hivatalos képviselőik fejezték ki örömeiket. Zengett a tanulók hálaadó éneke, zengett a szívük: „Áldjad lelkem az Urat és ne feledd el, mennyi jót tett veled!”

Az ünnep után elkezdődtek az iskola hétköznapijai, de nálunk valahogy minden nap ünnep; mindig történik valami lelki, szellemi vagy tárgyi esemény! Felkerül az iskolára az új jelvény; középpontban a keresztes! Büszkén és megtisztelve hordják felnőttek és gyermekek kicsinyített mását. Máskor vendégek jönnek, meghatott arcú lelkészek a püspök úr vezetésével. Szorgos szülők feléptik a biztonságosabb kerékpártárolót. Majd pedagógusok sokasága látogatja az iskolát, figyelve, mennyiben mások az itteni gyerekek. Nem mások, csak előttük a kérdés nap mint nap: „... És mit szól hozzá Jézus?”

Hétfő reggel áhítattal kezdődik a munkahét: felnőtteknek, majd gyermekeknek tartanak a lelkészek igemagyarázatot. S zeng az ének: „Vele végzett jó munkára áldást ad az Úr...” A hét többi napján 3/4 8-tól 8-ig a nevelők olvasnak a gyermekekkel bibliai történeteket, s tanítják a liturgia énekeit. A tanításban legfőbb törekvésünk a táltumokkal való gazdálkodás megértése. Keményen kell dolgozni, iskolánk nyelvi tagozatos - angol, német -, s kötelez bennünket az egyházi iskolák hagyományosan magas színvonala. Igény merül fel, hogy a tanulók ennek az iskolának a falai között, keresztyén szellemben folytathassák tanulmányaikat, így beindul a hatosztályos gimnázium. Az egyházi iskola nem csupán színfolt az oktatásügy sokszínű palettáján, az is! Azonban úgy érezzük, minden város méltóságát, társadalmi presztizsét is növeli, ha egyházi iskolája van. Hiszünk sugárzó erejében!

Mi, e körhöz tartozóak, lelkészek, nevelők, szülők, gyermekek, kérjük az Egyház Urát, legyen iskolánk méltó a nemes hagyományokhoz, ragaszkodjék a kegyelem evangéliumához, maradjon az első szeretetben az Úr Jézus által.

Musztafáné Horváth Györgyi
Evangélikus Általános Iskola

Az Orosházi Evangélikus Általános Iskola sportmunkája

Az elmúlt tanévben iskolánk tanulói a különböző versenyeken igen eredményesen szerepeltek. Az Orosházi Városi Polgármesteri Hivatal által kiírt „Vándor Kupa” pontversenyben iskolánk az előkelő II. helyet sikerült megszerezni, a sporttagozatos Eötvös József Általános Iskola után. Kiemelkedő eredményeket az atlétika sportágban értek el lelkes diákjaink.

Az erkölcsi siker is örömdetes, de emellett örülünk annak is, hogy a dobogós helyezések anyagi elismeréssel jár, s így lehetőségünk van arra, hogy sportszereket vásároljunk, ill. a meglévő készletünket felújíthassuk.

Az idei egyéni atlétikai bajnokságon is voltak figyelemreméltó eredmények már, s bízunk abban, hogy nem lesz rosszabb a tavaszi folytatás sem.

Eredmények:

II. korcsoportos lányoknál

60 m-en

Pabar Anita V.

Dér Anikó VI.

400 m-en

Dér Anikó IV.

Török Annamária VIII.

távolugrásban

Pabar Anita VI.

kislabdahajításban

Csönde Krisztina III.

II. korcsoportos fiúknál

60 m-en

Koczka Tamás II.

400 m-en

Ravasz Szilárd IV.

Komádi Gábor VI.

kislabdahajításban

Ravasz Szilárd V. lett.

III. korcsoportos lányoknál

100 m-en

Szabó Tímea I.

Takács Ágnes IV.

60 m-en	Takács Julianna V. Kovács Angéla II. Gulyás Mónika III. Bódi Ágnes VII. lett	6.o. III. hely:	Tarr Ádám Gábor Sándor Ravasz Szilárd Komádi Gábor
kislabdahajtásban	Takács Julianna IV. Szabó Timea VII.	7.o. VI. hely:	Németh Gábor Mikó Bertold
távolugrásban	Kóródi Melinda IV. Takács Julianna V.	8.op. VIII. hely:	Csizmadia Kálmán Kovács László
súlylökésben	Kovács Angéla VI. lett		Kiss Dániel Hegedűs István Kmettykó Kálmán
III. korcsoportos fiúknál		Lányok:	
100 m-en	Csizmadia Kálmán II. Hegedűs István V.	5.o. IV. hely:	Török Annamária Viski Timea
400 m-en	Csizmadia Kálmán II. Hegedűs István VI.	6. o. VI. hely:	Buri Réka Dér Anikó
1.000 m-en	Mester Béla VI. Perjés Mihály VII. lett	7.o. IX. hely:	Körösi Ágnes Papp Boglárka Szabó Timea
távolugrásban		8.o. VIII. hely:	Kóródi Melinda Takács Ágnes Varga Marianna Bocskai Andrea Fehér Zsóka

A lányoknál a 4 x 100 m-es váltófutásban két váltónk indult és az I. és IV. helyet sikerült megszerezni. A fiúk eredménye a III. helyre volt elegendő. Október végén rendezték meg a bogárzói lovaspályán az őszi mezei futóbajnokságot, ahol a legeredményesebb csapat a 3. osztályos lányoké volt (Várdai Zsuzsa, Bakos Anikó, Mogyorósi Diána). Ők I. helyezettek lettek.

Az 1. osztályos lányok (Gavallék Petra, Beke Zsanett, Pápai Erika) II. helyezést, az 1. osztályos fiúk (Fülöp Tamás, Sztojka Illés, Máté Csaba) III. helyezést értek el. A 2. osztályos lányok II. helyezése is nagyon dícséretes, csapattagok: Horváth Erika, Gróza Gabriella, Szemenyei Renáta.

Felső tagozaton az eredményességi sorrend a következő:

Fiúk:
5.o. VII. hely: Szemenyei Béla

Szeretnénk a téli (torna, grundbirkózás, játékos vetélkedő, asztalitenisz) és tavaszi (kosárlabda, atlétika) versenyeken is eredményesen helytállni, amelynek egyik alapfeltétele a kemény, színvonalas téli alapozó munka, s tanulóink további lelkesedése, győzni akarása.

Tuskáné Iványi Edit
testnevelő tanár

Isten velünk, viszontlátásra

„Gyógyíts meg, Uram, akkor meggyógyulok, szabadíts meg, akkor megszabadulok.”

Jer. 12,14

Így hangzott a vigasztaló ige Dénes Lászlóné Tóbiás Margit temetési szertartásán.

Mi, akik Istentől áldott életében mellette lehettünk és a tőle kapott szeretetet viszonzozhattuk, már tudtuk, hogy el fog jönni ez a nehéz óra. Láttuk, hogy ez egyre közelebb van, de igazán mégsem voltunk rá felkészülve.

Az Evangélikus Iskola énektanára, a szeretett munkatárs, testvér, barát, a csodálatos hangú tanítómester 1996. október 11-én visszaadta lelkét teremtményének. Október 15-én vettünk tőle végső búcsút. Ekkor hangzott a tőle tanult ének teljes bizonyossággal kicsik és nagyok ajkáról egyaránt:

„Győzelmet vettél
Óh feltámadott”

Dénesné Margitkára gondolva először is a hálaadás az,

melyet szent kötelességünknek érzünk. Hálát adunk Istennek azért, hogy ismerhettük, hogy több mint négy évig a közelében, mellette élhettünk, hogy szeretetében részesülhettünk.

Köszönjük a példát, amit Isten rajta keresztül számunkra mutatott. Az állhatatos, a hűséges szolgálat példáját akkor is, amikor ereje teljében, teljes energiával munkálkodott, akkor is, amikor meggyengült egészséggel - fogyó erejét szeretettel és akarással pótolva, de küldetését így is, akkor is maradéktalanul betöltve helytállt. Mindig mosolygott. Akkor is, amikor látva testi gyengeségét, aggodalommal hangunkban, szemünkben megszólítottuk. Ilyenkor mindig megnyugtatót, még ő vigasztalt minket.

Köszönjük, hogy megmutatta számunkra azt is, hogyan lehet csendesen, az utolsó leheletig végzett kitartó

munka után Istenbe vetett hittel eltávozni e földi életből.

Most, hogy már nem jön többé közénk, nagyon hiányzik. Napról-napra gyengülő léptei nem koppannak többé a folyosón, a nevelőiben megüresedett helyén most már gyertyát sem égetünk. Nélkülözzük nagy szakmai tudását, csodálatosan csengő énekhangját, gyermek és felnőtt közösséget egyaránt formáló lelki nagyságát, az éneklés örömeit megosztani és átadni tudó egyedülálló képességét.

Az értünk meghalt és feltámadott Jézus Krisztusba vetett hittel és bizonyossággal gondolunk Dénesné Margitkára, előrement, szeretett testvérünkre a tőle tanult ének soraival:

„Isten velünk, viszontlátásra, ott az égi honban fenn.”

Jantos Istvánné

Dr. Janovszky Sándor főiskolai tanár ünnepi beszédének - személyes hozzájárulása után - közzétételével köszöntjük a tíz évessé lett Eötvös Iskolát és áldásos munkálkodást kívánunk a város és a jövő magyar nemzet érdekében. Az értékes előadást Eötvös alakja és szellemisége miatt is fontosnak tartottuk közölni.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Igen Tisztelt Kollégáim! Kedves Eötvös Iskola Tanítványai!

Egy ember, egy politikus, a PEDAGÓGUS megérinthei az örökkévalóságot, mert hatása nem tudni meddig ér! Míg él, emlékeznek rá, holta után pedig legendává válik!

Most ma, itt ezen a helyen olyan emberről szólok, aki megérintette az örökkévalóságot, s hatása - őszintén hiszem és vallom - századokig él történelmünkben.

Báró Eötvös József-re illő az a gondolat, hogy „NEMCSAK AZ A BÖLCS AKI SOKAT TUD, HANEM AZ IS BÖLCS, AKI SOK HASZNOSAT CSELEKSZIK!” (Arisztotelész)

Az emberiség évente írja történelmének fejezeteit. Ezeknek a fejezeteknek minden lapja, az emberi erő, a szellem és a lélek harca a jövőért!

Ézért kötelessége minden nemzetnek, hogy hivatása magaslatára emelkedve megállja helyét, s így kiérdemlje a fennmaradást és megbecsülést.

Nemzetünk nagyjai mindig keresték a fejlődés helyes útját, a hivatásuk sürgette feladat tökéletes betöltését.

A jelszavaktól oly gyakran hangos magyar közéletben csak kevesen látták a kivezető utat, s bár a hangoskodóknál halkabb hangon, de annál nagyobb szakértelemmel szóltak hozzá a nemzet sorsdöntő problémáihoz.

Eötvös miniszteri jelentésében így fogalmazott erről: „... csak egy mód van, ami által nemzetünk jövőjét biztosíthatjuk, és hozzá méltó állást vívhatunk ki, és ez abban áll, hogy nemzetünk szellemi műveltségén dolgozzunk, mely napjainkban meghatározó!”

A szellemi kor, melyben Eötvös nevelkedett,

szigorú, de igazságos és mélyen vallásos volt. Leiki öröksége csaknem egészen anyai rész. Mindig a szív és a rajongó szeretet embere volt, s Rosty Ágnessel kötött házassága révén az is maradt.

Szentetornyai tartózkodása idején bepillantott az orosházi emberek életébe.

Miből eredtek e nagyszerű ember hitvallásai a fentebb említettekén kívül? A válasz egyszerű! Pedagógiai neveltetéséből. Nevelője Pruzsinszky József, a Vérmezőn kivégzett Martinovicsék szellemi rokona. Hazafias érzületének fejlődésére nagy hatással volt tanára, Horvát István, akinek lángoló hazaszeretete, lelkesedése, vallásossága Eötvösnél rajongásba csapott át.

Szellemisége nyomán hangoztatta ő is:

„Azt mondják közönségesen, hogy a vallás csak annak szükséges, ki magát boldognak nem érzi: de e világon - hol semmi sem biztos, s a jövő pillanat mindentől megfoszthat, mitől üdvünk függ - ki érezheti boldognak magát?”

1826 őszétől bölcsészeti, majd jogi tanulmányokat folytat. Az 1832-ben megnyílt pozsonyi országgyűlésnek már buzgó hallgatója. 1836-ban az udvari kancellária fogalmazójának léptetik elő.

Bejárja Németországot, Svájcot, Németalföldet, Franciaországot és Angliát. Hazatérve mind nagyobb szerepet játszik az ország politikai életében. 1848-ban mint közoktatásügyi miniszter vesz részt az első felelős magyar kormány munkájában és küzd elgondolásának

megvalósításáért.

Nagyon jól tudta, hogy szabadságot és egyenlőséget biztosítani egy műveletlen népnek annyi, mint fegyvert adni annak kezébe. Előbb képesíteni kell tehát a népet a jogok élvezetére, amit egyedül csak az erkölcsi és értelmi nevelés biztosíthat számára.

Erről így ír: „Részemről, amit már százszor kimondtam életemben, a magyar nemzet jövőjét tisztán kultúrkérdésnek tekintem. A nevelésügyet és a közoktatásügyet a nemzet legfontosabb ügyének tartom, s ezt úgy tekintem, mint a legfontosabb teendőt, melyet elmulasztva a nemzet jövőjét kockáztatom.”

Hangsúlyozza a környezet nevelő hatását, a család fontos szerepét a nevelésben.

„A jó anya után Istennek legnagyobb áldása, ha jó emberek körében növekedünk fel. Egy nap, melyet ilyen emberek körében tölthetünk, többre tanít bennünket, mintha egész könyvtárakat olvasnánk.”

Báró Eötvös József a magyar nevelés történetében úgy áll előtűnk, mint megvalósítója azoknak a pedagógiai gondolatoknak, melyeket előtte már századokkal is hirdetett Apáczai Csere János.

1868-ban a magyar országgyűlés Eötvös szavára végre kimondja, hogy állít iskolákat. Csak őt tudta elfogadtatni, hogy a nevelés közügy, s intézése a jövő alakulásának fontos feltétele. A közoktatást az állam kötelességének tartotta, és ezért egész erejével azon fáradozott, hogy a haza minden polgára oktatásban részesüljön.

A feladat nehéz volt. Erről így írt: „Aki közoktatásról beszél mai viszonylataink között, annak nemcsak az elismerésről kell lemondania, hanem ama reményről is, hogy annak eredményeit önmaga látni fogja. De én a jövőnek dolgozom!”

Egytel vígasztalta magát, hogy évek múlva a szerény iskolamesterek észreveszik működésének nyomait, észreveszik, hogy az ő érdekükben, a jövő érdekében dolgozott.

Javaslatának máig is helyes elvei a következők:

- az általános iskoláztatás kötelessége, ingyenessége
- a finanszírozásról az állam gondoskodik
- a vallás oktatása felekezeti jog

Eötvösnél Kossuth és Széchenyi törekvése egy társadalmi átalakulás vágyában olvadt össze, melynek valódi eszköze a nemzeti műveltség emelése. Szerinte a nemzet fejlődése magasabbra emeli az egész emberiség kulturális színvonalát.

Inkább a gondolat vezérelte életében, mint a cselekvés. Ezméket képviselt, intézmények útját egyengette.

SORSA ÉS HAJLAMAI A DEMOKRÁCIA BAJNOKÁVÁ AVATTÁK!

Polgár volt elveiben, szokásaiban és életmódjában. A

reform embere maradt egész életében, demokrata és szabadelvű!

Érdeme, hogy rávezette nemzetét a művelődéspolitikára. Látta, hogy az oktatás az alsó fokról a legmagasabbakig összefügg egymással. Ezért tartotta fontosnak azt, hogy az arra hivatottak biztosítsák az egész szerves és egészséges fejlődését. Elgondolása annyira helyes volt, hogy közoktatásunk még ma is azokon az alapokon nyugszik, amelyeket ő rakott le. Pedig sokat kellett érte küzdenie:

„HONNAN VEGYEM AZ EMBEREKET, KIKNEK SEGEDELMÉVEL AZ EGÉSZ ORSZÁG KÖZOKTATÁSI RENDSZERÉT MEGVÁLTOZTASSAM?”

- írja levelében.

Sokszor a nehézség elcsüggeszti. Küzdeni napokért az értelmetlenség ellen, azzal vesztegetni az időt, hogy olyan dolgokat magyarázzon meg, melyeken senkinek sem kell kételkedni.

Eötvös a legnehezebb időben, a legmostohább körülmények között fogott hozzá ahhoz a munkához, melynek gyümölcsét csak a késői utódok élvezhették, amely tehát dicsőséget, hírnevet, különösen pedig népszerűséget soha sem hozott számára. Mégis fáradhatatlanul dolgozott, hogy a törvényeket megvalósítsa, s így közoktatásunk ügyét minél előbbre vigye.

Utolsó éveiben is hangoztatta:

„EL VAGYOK HATÁROZVA TELJES ERŐMMEL A CSELEKVÉS TERÉBE LÉPNI. NEKÜNK GYORSAN ÉS SOKAT KELL TENNÜNK!”

A mai viszonyokat ismerve különösen nekünk, ki szintén a köznevelés előbbrevitelén fáradozunk, kell Eötvös korszakos jelentőségű elgondolását magunkévá tenni.

Emberek vagyunk, időnként elfáradunk, de feladatainkat végiggondoljuk, amelyet annyi hittel és szeretettel vállaltunk egykor, naponta újra és újra.

Embereket nevelünk, és ez a legszebb feladat. Aki ezt a feladatot jól végzi, művészként tud a „gyermeki lélek húrjain” játszani.

Legyünk tehát bármilyen fáradtak, lebegjen előttünk Eötvös példája ma is.

„Nekünk gyorsan és sokat kell tennünk!”

Magunkévá kell tennünk az igazi emberi élet alap gondolatát, ahogy Pestalozzi is megfogalmazta:

„Gyermekünk boldogsága a mi boldogságunk is!”

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Dr. Janovszky Sándor
főiskolai tanár

„Amerikából jöttem, mesterségem címere:

Évente 7500 diák jelentkezik a CAMP AMERICA programjára, hogy 9 hétig egy gyermektáborban felügyeljen, tanítson cserébe egy egyszerű élményért, rengeteg élettapasztalatért és nyelvyakorlásért.

Az idén engem is csábított a nagy kihívás, hát megpróbáltam. Egy pennsylvániai fekete keresztény tábor igazgatója tarott rám igényt, mint rajz és technika tanár.

A pályázatom sikerességét és azt, hogy egyáltalán hová kerülök, teljesen Istenre bízta. Így biztos voltam benne, hogy jó helyem lesz, amelyből esetleg épülhetek is.

Miután megérkeztem az USA-ba, két hetet kellett még várnom a tábor tényleges kezdetéig, így könnyebb volt átvészelnem a kultúrsokkot, a kezdeti nyelvi nehézségeket, de legalább eljuthattam egy hétvégére a csodálatos Washingtonba, ahol a Függetlenség Napja alkalmából nagyszabású ünnepségek voltak.

Nagy izgalommal és kíváncsisággal vártam az első turnus érkezését, és lélekben is megpróbáltam felkészülni az előttem álló feladatra. A közös kabinunkat megpróbáltam egy kicsit otthonosabbá tenni: képeket festettem a falra, virágot szedtem a vázába...

A tábor környezete szinte mesébeillő volt, az épület körül elterülő zöld pázsitot egyik felől hegyek, másik felől egy lovas farm ölelte körül. A hatalmas tölgyfák adtak hűs árnyat a forró pennsylvániai melegben és az állandó madárcsicsergés tette teljesen idillivé a képet.

Ezért, amikor a New Yorki gyerekek megérkeztek, mint a kalitkából szabadult madár röpdöstek a szabadban. A tábor 90 általános iskolás korú gyerek számára biztosított elhelyezést két hétre.

Munkámban hatalmas önállóságot kaptam; külön rajzteremem volt, ahol az eszközök beszerzése és az órák anyagának megtervezése egyedül az én hatásköröbe tartozott. Jó érzéssel töltött el ez a megelégedett bizalom, de ugyanakkor nagy felelősséget is jelentett.

Napi 3 rajzórát tarottam, külön-külön kor szerinti csoportokban. Ezáltal könnyebb volt érdekeltté és élvezhetővé tenni az órát mind a 7 évesek, mind a 13 éves gyerekek számára is.

Többnyire sikerült lefoglalni őket a munkával és feléleszteni bennük a rejtett kreativitásukat. Engem is nagy örömmel töltött el, ha valami újat tanulhattak tőlem, ha láttam, hogy örömeiket lelik a munkában. Sőt,

még a kevésbé ügyes gyerekeket is egy kis segítség által könnyen sikerélményhez lehetett juttatni.

De ezen kívül egyéb feladatom is volt: szervezni, vezetni különböző programokat, úgy mint: játékok (baseball, röplabda, tollaslabda stb.) kirándulások, piknikek. S persze közben az állandó felügyelet a gyerekekre.

Volt egy külön kis csoportom (7-9 évesek), akikkel minden második este egy rövid színdarabot adtunk elő a Bibliából vett történetek alapján. Ez számomra is új élmény volt, mert még soha nem foglalkoztam rendezéssel, betanítással. De ennek ellenére sokszor megnyertük a versenyt és ez mind a gyerekeknek, mind nekem is újabb és újabb ösztönzést adott az előadásunk tökéletesítésére.

A csoportomból naponta kiválasztottam a „nap táborozóját”, aki különböző előjogokat kapott, követendő példaként állítva a többiek elé.

Minden napunkat az esti áhítattal zártuk, amely mindig annyira szívhezszóló volt.

Gyerekekkel dolgozni 9 hétig napi 24 órából 24 órát, gyakran fizikailag fárasztó és érzelmileg kimerítő volt. Hatalmas türelmet, rugalmasságot, együttműködést és nagyfokú felelősségérzetet követelt, nem utolsósorban szeretetet a gyerekek iránt.

Ezért nagyon nagy szükség volt egymás támogatására és megértésére a counselorok között. Ami valóban jól működött és rengeteget jelentett. Emellett a gyerekektől is sok szeretetet kaptam, ami kárpótolta a fáradságomat. De azt is tudom, hogy Isten hatalmas szeretete nélkül mindezt nem lettem volna képes. Mert még soha nem éreztem ennyire nyilvánvalóan, hogy Isten valóban a tenyerén hordoz.

A tábor után a kapott zsebpénzemből még utazgattam egy kicsit Philadelphiába, New Yorkba, a tengerpartra. Életem eddigi legnagyobb kalandja után tele élményekkel, élettapasztalattal szálltam fel a repülőre, alig várva, hogy a családomat viszontláthassam és a három hónapi élményeim megoszthassam velük.

Ha érdekel a lehetőség és 18 évesnél idősebb diák vagy, az alábbi címen érdeklődhetsz:

CAMP AMERICA

DEBT.NA

37/A QUEENS GATE, LONDON SW7 5HR

Mit vártam és mit nem vártam az orosházi lelkészségtől? Számvetés fél év múltán.

Szűk fél év csak arra elég, hogy lassan kezdjen összeállni a kép, amely mozaikdarabkákból készül: arcok, szolgáltatások, körülmények, feladatok, örömök és hiányok kövecskéiből.

Amit vártam - és valóság lett.

Először azt kell megemlítenem, ami nagyon nyomatékos érv volt benne, hogy elfogadjam az Orosházi Evangélikus Gyülekezet és lelkészeinek hívását. Az évek folyamán - és ezt a teológián töltött öt évre is értem - többször találkoztam Ribár János esperes úrral, és Győri Gábor igazgatólelkész úrral. Előbbinek előadásai hagytak mély nyomot bennem, utóbbival pedig Fóton, a Kántorképzőben töltöttünk és dolgoztunk együtt néhány hetet. Hogy ne cresszem bé lére ezt a történetet: úgy láttam, és azt vártam, hogy velük lehet a közös ügyért együtt dolgozni, mert mindketten hívó keresztyén emberek és az „evilági” dolgokban is számolnak realitásokkal, mégis reménységgel előre tekintve látnak. Egy szívvel, egy Lélekkel végzett közös szolgálatra vágytam, amiben itt valóban részem lehet. Emellett azt is vártam, hogy sokat tanulhatok tőlük - ez is megvalósul.

Azt is vártam, hogy végre elfogad egy gyülekezet olyanak, amilyen vagyok és elfogadja azt is, amit és ahogyan Isten kegyelméből adhatok a lelkési szolgálatban. Ez a reménységem is valóra vált, és ennek nagyon örülök.

Nagyon szeretek ígét hirdetni. Itt aztán van rá alkalom bőven, templomban, temetőben, egyéb alkalmakon.

Amit nem vártam - és mégis valóság.

Mindháromunk közös terhét osztom most meg a kedves Olvasóval. Ez a teher mindhárom orosházi lelkész vállát nyomja, de sokkal inkább a lelkünket terheli. A Nagyszénás-Gáboros-Eperjesi Egyházközség augusztus elejétől helyben lakó lelkész nélkül maradt. Nekünk, orosházi lelkészeknek kell ellátnunk a szolgálatokat és a hitoktatást. Egyáltalán nem arról van szó, hogy nem hirdetnénk szívesen az evangéliumot - hiszen ez a hivatásunk, küldetésünk, ebből a szolgálatból él a mi lelkünk is. Az viszont nagy gond és gyakran fáj, hogy miközben azokban a

gyülekezetekben végezzük a szolgálatot, saját gyülekezetünkben, ahová megválasztottak, egyre nő a fontos, ámde elvégezetlen tennivalók listája - talán elég, ha a személyes kapcsolattartás és lelkipásztorlás legfontosabb elemét: a látogatásokat említem. Az a furcsa helyzet alakult ki, hogy rengeteg időt vesztegetünk el az úton, autóban; sőt: én majdnem annyi időt töltök a „szomszéd” térfelén, mint saját orosházi pályámon. Hát ezt nem vártam, ez nekem is rossz, lelkésztársaimnak nem kevésbé, de leginkább a gyülekezet látja kárát. Reméljük, hogy mihamarabb arra indít valakit Isten, hogy az üres nagyszénási parókia lakója és az ottani gyülekezet lelkipásztora legyen.

Amit vártam - és nem valósult meg.

Bár magam is a Viharsarokban nőttem föl, Szarvason és Békéscsábán, mégis azt gondoltam, hogy az istentiszteleti alkalmat többen látogatják, mint anányan jelenleg. Talán a sokat emlegetett negyven év pusztítása miatti közönyösség mellett a kényelmesség is az oka ennek: hiszen televízióban, rádióban is közvetítenek istentiszteletet. A meleg szobában is lehet igehirdetést hallgatni, megspórolva a készülődést és gyaloglást. Higgyék el a kedves Testvérek, hogy semmilyen technikával nem pótolható az élő templomi közösség - főként nem az úrvacsorai közösség!

Azt is vártam, hogy nekünk, lelkészeknek több időnk lesz leülni és a napi ügyek mellett akár teológiai, hitbeli kérdésekről is beszélgethetünk. Erre a szükségesnél ritkábban kerülhet sor, nem kis mértékben az előző kérdéskörben említett helyettesítések miatt. Azért, amikor csak lehet, kerítünk alkalmat az ige főiotti közös elcsendesedésre is. Örömmel oszthatom meg, hogy hétfőnként a már lassan megszokottá váló munkatársi értekezlet után mi, lelkészek külön leülünk és őszintén beszélgetünk. Ez nagy ajándék a mai rohanó hétköznapokban, közös igényünk és közös Urunk áldása nyugszik rajta.

Fél év orosházi lelkési szolgálat mérlege pár sorban. Köszönöm, hogy megoszthattam!

Kovács László
lelkész

LEVELET

... hozott a posta az Orosházi Harangszó címére. Dr. Ravasz Károly nehezményezi a következőket: „Tiltakozom - mivel személyi jogot sért - amiatt, hogy nevem az Orosházi Harangszó legutóbbi számában megjelent, főleg azonban azért, mivel az nem a valóságnak megfelelő beállításban történt. Én ugyanis az Orosházi Harangszó egy példányát megvásároltam, nem pedig a lap támogatásához járultam hozzá egy megszégyenítő összeggel.” A levél a továbbiakban röviden leírja, hogy zajlott le az eset. Ismerősök terjesztették az újságot, akik felajánlották a lapot. A levél szerint arra kérte, hogy „vegyek meg az Orosházi Harangszó nála levő példányai közül egy lapot. Én tehát megvettem...” Olvasónk helyreigazítást kért, hogy ő nem ennyivel szándékozik támogatni az újságot, hanem megvette.

Szeretnénk hangsúlyozni, hogy minden összeget köszönettel fogadunk, és ezt az 50 Ft-ot sem tekintjük „megszégyenítő összegnek”.

Természetesen megkérdeztem az újságot terjesztő munkatársaimat is, akik állítják, hogy nem árusították az újságot, hanem csak felkínálták, mint gyülekezeti kiadványt és a szokásos kérést fogalmazták meg, hogy az újságunk adományokból tartja fenn magát. Újságunk valóban ingyenes, tehát megvásárolni nem lehet, s ezért minden pénzt, amit érte kapunk, csak önkéntes adományként tudunk kezelni. Ezzel összefüggésben szükséges köztudottá téve hangsúlyozunk, hogy minden hozzánk, bármilyen úton beérkező összeg könyvelésre kerül, egyetlen fillér sem lebeghet. Pontos elszámolással tartozunk! Egyrészt ebben az életben egyházi előljáróinknak, odaát pedig a mindeneket megvizsgáló és megítélő Istennek!

Nemcsak kirándultak a fiatalok...

Gyülekezetünknek van egy ifjúsági együttese, melynek neve: Paraklétosz. A szó jelentése: Vigasztaló, a Szentlélek egyik (görög) megnevezése. A csoport vezetője Győri Gábor bácsi. Az együttes tagjának lenni nagyon jó dolog. A szolgálatra való felkészülés és a szolgálat felejthetetlen élményt jelent számunkra.

Egy ilyen élménnyel lettünk gazdagabbak november utolsó hétvégéjén. Iharosberénybe, Gábor bácsi előző szolgálati helyére hívtak meg bennünket.

A faluba november 22-én, pénteken késő este érkezünk meg. A berényi testvérek a hideg idő ellenére meleg szeretettel fogadtak bennünket. A csoport tagjait családok látták vendégül. Másnap délelőtt a helyi ifjúsággal és lelkészükkel kirándulást tettünk a kaszói erdőben. Kisvasúttal jártuk be a környéket. A fák levelei már lehullottak és puha avarszőnyegen lépkedtünk. A somogyi dombok enyhe ködbe burkolózva derengtek a távolból. Milyen szép lehet itt nyáron - sóhajtottunk fel. Mэт ott megbeszéljük a fiatalokkal, hogy majd megnézzük az erdőt nyári pompájában is. Délután két istentiszteleten, Vésén és Iharosberényben szolgáltunk. Győri Gábor: Semper Reformari című zenés oratóriumot adtuk elő.

Megható volt, amikor az istentisztelet zárásaként elénekeltük a Miatyánkot és a hallgatókkal kézenfogva testvéri közösséget alkottunk. Az idősebbek szemében könnyek csillogtak. Utána a fiatalokkal voltunk együtt. Vasárnap a somogyicsói, iharosi, iharosberényi, pogányszentpéteri és a vései templomban szolgáltunk. A kis gyülekezetek nagy szeretettel fogadtak bennünket. Nekünk, akik az orosházi nagy templomhoz vagyunk szokva, különösen tetszettek a kis templomok. Legszebb a somogyicsói volt, mely olyan, mint egy ékszerdoboz. Ez Magyarország legkisebb evangélikus temploma. Akkora, mint egy szoba, de minden szükséges templomi kellék meg van benne. Mindenhol láttuk a gyülekezetek ragaszkodását templomukhoz!

A két nap gyorsan elszállt. Mielőtt elköszöntünk egymástól, megbeszéljük, hogy legyen ennek a kapcsolatnak folytatása. Nehéz volt a búcsúzás, de a mielőbbi viszontlátás reményében váltunk el. Hazafelé, miközben a busz gyorsan nyelte a kilométereket, éreztük, hogy ezzel a szolgálattal adtunk és kaptunk is: hitben erősebbek lettünk.

Száraz Csenge (-change-)

Orosházi Harangszó -Kiadó: Evangélikus Egyházközség, 5900 Orosháza, Thék Endre u. 2. Felelős kiadó: Ribár János lelkész, esperes. Társszerkesztő: Győri Gábor igazgató lelkész, Koszorús Oszkár presbiter. Készült az INICIALE BT. nyomdájában Orosháza.

GYÜLEKEZETI HÍREK

HÁZASSÁGKÖTÉS

Balogh János és Hajdu Ildikó Judit 1996. október 5-én kötöttek házasságot
ISTEN VEZESSE ÉS IRÁNYÍTSA ŐKET ÉLETÚTJUKON ÉS SEGÍTSEN MEGTARTANI FOGADALMUKAT!

KERESZTELÉS

Sebők Tibor és Bacsai Edit fia: MÁTÉ 1996. szeptember 22-én
 Opauszki Mihály és Madarasi Gizella fia: GÁBOR ENDRE 1996. szeptember 22-én
 Dimák Sándor és Herczeg Anikó leánya: ANDREA 1996. október 6-án
 Kovács László és Malmosi Györgyi leánya: ESZTER 1996. október 13-án
 Sonkolyos Antal Zoltán és Kovács Irén Margit leánya: IRÉN EDIT 1996. október 20-án
 Varga László és Dravecz Ildikó fia: LÁSZLÓ 1996. október 27-én
 Márki Mihály és Szabó Krisztina fia: MILÁN 1996. október 27-én
 Gémes József és Maczik Judit leánya: VIKTÓRIA 1996. november 3-án
 Szalontai Kornél és Kunsztár Erzsébet fia: DÁVID 1996. november 10-én
 Benkő Zoltán és Pusztai Mónika leánya: ERIKA 1996. november 10-én
 Németh Lajos és Kiss Márta fia: MARTIN 1996. december 1-én
 Kunos Attila és Ürmös Edit fia: NORBERT 1996. december 1-én
 Andó Mihály és Walki Katalin leánya: KATALIN FANNI 1996. december 15-én

ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN A GYERMEKEKEN ÉS CSALÁDJUKON!

TEMETÉSEK

1996. szeptember 21 - december 13-ig.
 Mór Baranyai József/91/, Mátyás Lajosné/Szilágyi Julianna 77/, Ujj Istvánné/Németh Julianna 99/, Nagy Gáborné/Holecska Anna 87/, Vecseri István/70/, Móga Mihály/84/, özv.Vági Istvánné/Páli Etelka 95/, özv.Dénes Antalné/Juhász Ilona 78/, Molnár Mihályné/Kunos Anna 71/, Sin János/74/, Devosa Istvánné/Mihalik Julianna 78/, Rajki Józsefné/Sütő Erzsébet 83/, özv.Zahorecz Gáborné/Koncz Margit 78/, Rajki József/93/, Szikora József/56/, Horváth Sándor/66/, Szemenyei István/86/, Németh István/89/, Komár Sándorné/Horváth Róza 91/, Farkas József/85/, Dávid Béláné/Berke Ilona 72/, Király Lajos/70/, Rosta Ferencné/Gabnai Irén 70/, id.Ravasz Imre/94/, özv.Csizmadia Jánosné/Rajki Etelka 94/, Megyik Lajos/46/, Szita Bálint/72/, Héjjas Mihály /83/, Fekete János/58/, özv.Hidvégi Istvánné/Bolla Etelka 93/, özv.Veres Istvánné/Trnovszky Zsuzsanna 91/, Kozsahuba András/96/, Kiss József/88/, Orbán Ferenc/85/, Gombkötő Józsefné/Süle Julianna 86/, Pavlovics Erzsébet/79/, Fiam Lajosné/Gál Erzsébet 82/, Bajor György/56/, Mihuca Mihályné/Gellér Julianna 57/, Szita Béláné/Zsuffa Lidia 76/, Csányi Flóriánné/Kunos Etelka 88/, Tóth Béla/55/, özv.Németh Istvánné/Pusztai Margit 89/, Kunos Imréné/Túróczy Gizella 74/

*„ÉN VAGYOK A FELTÁMADÁS ÉS AZ ÉLET:
 AKI HISZ ÉNMENNEM, HA MEGHAL IS ÉL”*

A Harangszó újságunkra 1996. szeptember 25 - november 14-ig a következő testvérek adakoztak:

Pleskó Józsefné	1.000 Ft.	Vidovenyecz Pálné	300 Ft.
Király Ferenc	1.000 Ft.	Török Sándor (Franciaország)	2.000 Ft.
Tóth Lenke	1.000 Ft.	Baranyai Béla és neje	500 Ft.
Zsíros Ibolya	500 Ft.	Fodor Jánosné	300 Ft.
Dér Jánosné	1.000 Ft.	Lázár - család	1.000 Ft.
Zsíros János	500 Ft.		

KÖSZÖNJÜK! ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN AZ ADAKOZÓKON!

VÁRAKOZÁS *(Rejtvény)*

Ki várt, és mire? (ószövetségi személyek)

1. Próféta volt, kicsit hűtelen,
A megtérésnek örülni szegény képtelen.
2. Lehetetlen volt az, amire várt,
százszentdős öreg búja öröme vált.
3. Nyája mellett talált királyi koronát,
Mégsem ő ölte meg a törvényes királyt.
4. Jó a vízen csónakban járni,
De még jobb a biztos szárazföldön állni.
5. Börtönbe került, noha ártatlan,
Ott álmodt, kettőt biztosan.

Ki az, aki nem várt és mire?

E királyt ismerjük, mint türelmetlenkedőt,
Ezért Isten végleg elvetette őt.
Hogyan szól az igever, mi az igehely?

1. Várja ..... az ....., jobban,
mint az ..... a reggelt.
2. A .....világ .....várja
az .....fiainak megjelenését.
3. De új ..... és új ..... várunk az Ő
.....szerint, amelyben .....
lakik.
4. Te ....., aki ..... vagy .....
várjunk?

SZ.É.

A megfejtéseket a Szerkesztőség címére kérjük beküldeni!

Kellemes karácsonyi ünnepeket!